

Ankara'ya İslami finans merkezi geliyor

Faizsiz finans ya da etik finans olarak tanımlanan İslami Finans sadece Müslüman ülkelerde değil aynı zamanda Batı Avrupa'da; başta İngiltere ve Lüksemburg olmak üzere pek çok ülkenin de merkezleşmek istediği ekonomik bir saha olarak öne çıkıyor.

Faizsiz finans ya da etik finans olarak tamamlanan İslami Finans sadece Müslüman ülkelerde değil aynı zamanda Batı Avrupa'da başta İngiltere ve Lüksemburg olmak üzere pek çok ülkenin de merkezleşmek istediği ekonomik bir saha olarak öne çıkıyor. 1990'larda İslami ilke ve prensipleri esas alarak işleyen ekonomik faaliyetlerin toplam hacmi 150 milyar dolar iken bu rakam günümüzde 2 trilyon dolar gibi bir rakama ulaştı. Bu büyüklükteki bir ekonomide etkinlik kazanmak isteyen ülkelerde, faizsiz finans ve katılım bankacılığı alanına yoğunlaşarak 'İslami Finans' alanında etkinlik kazanmak istiyor.

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İslami Finans alanında araştırmalar yaparak, mevcut sorunlara çözüm üretebilmek için Uluslararası İslami Finans ve Katılım Bankacılığı Merkezi'ni (ASBÜ ULFAM) kurmayı amaçlıyor. Kurulacak olan merkezle ilgili hazırlanan tanıtım broşüründe, "Küresel bir ihtiyaç haline gelen finansal sektör ile reel sektör ilişkisinin sağlıklı kurulması dünya ekonomik sistemi için ciddi bir ihtiyaç haline gelirken İslami Finans sektörü bu ihtiyaca cevap verecek dikkate değer bir potansiyel taşımakta" olduğu vurgulandı. Bu potansiyeli değerlendirebilmek için gerek disiplinler arası gerekse akademik çalışmalar yaparak alandaki eksikliği tamamlamayı planlayan ASBÜ ULFAM, İslami Finansın iktisat, işletme ve hukuk gibi bilim dallarının yanı sıra dini ilimler ile olan ilişkilerini de inceleyerek alandaki eksikliği tamamlamak istiyor. İslami ilke ve prensipleri esas alan özgün bir modelin gelişmesi için, bu alanda araştırma yapacak olan uzmanları yetiştirmek için yüksek lisan ve doktora düzeyinde eğitim vererek gerekli akademik niteliği yakalamayı amaçlayan ASBÜ ULFAM'ın tanıtım broşüründe, devlet ve özel sektör desteği ile bu alandaki eksikliğin tamamlanmasının mümkün olduğuna dikkat çekildi.

AMAÇ YOKSUL KESİMLERE OLANAK SAĞLAMAK

Kurulacak olan merkezin temel işlevi, İslami finans ve katılım bankacılığı alanında araştırma ve eğitim-öğretim hizmetleri vermek olarak tanımlanırken, bununla bağlantılı olarak finansa erişim konusunda sorun yaşayan kesimlerin de sisteme dâhil edilmesine destek sağlamak amacını güdüyor. Merkezin yapılması, araştırma alanlarına göre dağıtılacak. Modern ekonomik faaliyetlerin genişleyen ölçeği ve Müslüman toplumların çeşitlenen ihtiyaçları doğrultusunda açılacak olan kürsüler ise şöyle belirlendi: İslam Ekonomisi Araştırmaları, İslami Finans ve Katılım Bankacılığı, Servet Yönetimi ve İslami Sermaye Piyasaları, Makroekonomi Politikaları: İslam Maliye ve Para Teorisi, Hukuk ve İktisat, İnsani Gelişme ve Sosyal Devlet Uygulamaları, Finansal risk yönetimi, İslami finansal ürünlerin geliştirilmesi.

İNGİLTEREDE 20 YIL EĞİTİMİ VERİLİYOR

Uluslararası İslami Finans ve Katılım Bankacılığı Merkezi, faizsiz finans ve etik finans konularında Uluslararası düzeyde eğitim vererek, alandaki eksikliği tamamlama yönünde adımlar atmayı amaçlıyor. Bu kapsamda faaliyetler yürütecek olan ASBÜ ULFIAM, tanıtım broşüründe, İngiltere'de Durham ve Oxford Üniversitelerinde yirmi yıl aşkın süredir Faizsiz Finans ve Katılım Bankacılığı alanında eğitimlerin verildiği ve başta Malezya ve Körfez Ülkeleri olmak üzere pek çok öğrencinin burs alarak, bu yönde eğitim aldıkları belirtildi. Yine aynı broşürde, İslami Finans ve Katılım Bankacılığı alanındaki eksiklikler üzeri yapılan tespitlerde önce çıkan bir ifade aynen şöyle:

'CAİZ FETVASI' CİDDİ SIKINTILARA YOL AÇIYOR

"Klasik fıkıh perspektifinden bankalar herhangi bir alternatif üretmeden yapılan finansal işlemlere dini içerikli "haram" ifadeleri ile karşılık verirken, çağdaş iktisat bilimine vakıf olanlar "ihtiyaç" ve "zorunluluk" ile "maslahat" argümanına dayanarak neredeyse tüm işlemlere "caiz" fetvası verebilmektedirler. Bu durum ciddi çelişkilere yol açabilmektedir. İslam bankacılığı veya katılım bankacılığı "tekafül" denilen sigorta sistemi ya da kâr-zarar ortaklığına bayalı sistem tartışmalarının üzerinden neredeyse elli yıl geçmesine rağmen gerek Körfez ülkeleri gerekse bu işte iddialı olan Malezya kendi kendine yeterliliğine ulaştığını görmekteyiz. Ancak ülkemizde değişik nedenlerle bu alternatif arayışları gerekli gelişim ivmesini yakalayamamıştır"

'Caiz'lik tartışmamasının ortaya çıkarttığı sıkıntıların iktisadi bir mesele olduğunun vurgulandığı broşürde, bu konuda yeterli 'entelektüel' birikime sahip olunmamasının dini açıdan 'meşruiyet' krizi oluşturduğuna değinerek, bu konudaki çalışmalarının yetersiz kaldığına değinildi. Bu bağlamda, ASBÜ ULFIAM'ın amaçlarından birinin de hem dini hem iktisadi boyutu olan meselerde çözüm sunabilecek çalışmalar üretmesi olarak tamamlandı.

ASBÜ ULFIAM'ın tanıtım broşürde, Türkiye'de 2012 sorasında bazı üniversitelerde İslam ekonomisi ve finansına yönelik araştırma merkezlerinin açılması karşın bu alanda uluslararası niteliği bulunan özgün faaliyetler gerçekleştirilen merkezin kurulamadığına dikkat çekildi.

Uğur DUYAN/HABERVAKTİM